

FIȘA DISCIPLINEI

Tendințe în gramatica actuală / Formă și structură în literatura română a sec. XIX și XX

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Curs opțional limbă și literatură 8: Tendințe în gramatica actuală / Formă și structură în literatura română a sec. XIX și XX				Codul disciplinei	LLX6101 LLR6174	
2.2. Titularul activităților de curs				Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU					
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS	
							Obligatorietate	DO	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	48	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar / curs practic	24
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					8
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					12
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					48
3.8. Total ore pe semestru					96
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană</i>
--------------------	--

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.2. de competențe	Nu este cazul
--------------------	---------------

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Prezență obligatorie în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> Cognitive: fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice gramaticii în privința adverbului, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor de limbă Practic-aplicative: exersarea modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă și aplicarea cunoștințelor însușite Comunicativ-relaționale: perfecționarea abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor Inițiativă în abordarea diferitelor aspecte Autonomie în învățare Deschidere spre învățarea pe parcursul vieții Respectarea eticii profesionale Corelarea informației Utilizarea integrată a tehnologiei informației Valorificarea cunoștințelor anterior dobândite Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> O cunoaștere în profunzime a noțiunilor gramaticale și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă sincronice (dar și diacronice) Familiarizarea studenților cu aspecte care țin de gramatica adverbului
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice O bună stăpânire a noțiunilor de gramatică normativă diacronică (lexic, fonetică, morfologie și sintaxă) Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diacronică Pe lângă inițierea studenților în problemele legate de morfosintaxa adverbului, cursul își propune să reactualizeze unele cunoștințe pe care aceștia și le-au însușit în anii precedenți, la cursurile de Limba română contemporană. E vorba mai ales de lexicologie ori morfologie, dar și de sintaxă. Astfel vom încerca să oferim studenților o privire de ansamblu asupra principalelor dificultăți de analiză a adverbului, dar nu numai. Adverbul se constituie astfel într-o parte de discurs „punte” care face legătura între părțile de vorbire flexibile și cele neflexibile și care deseori ridică probleme în analiză.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Adverbul. Repere teoretice.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
2. Adverbul românesc. Principalele contribuții.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
3. Originile adverbului românesc.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
4. Adverbul în diacronie.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
5. Adverbul în sincronie.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
6. Tipologia adverbului românesc.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
7. Adverbe împrumutate. Straturi de limbă.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
8. Adverbul și derivarea.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
9. Locuțiunile adverbiale românești. Tipuri.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
10. Dinamica adverbului românesc/Stilistica adverbului.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
11. Adverbul românesc în perspectivă romanică. Gradele de comparație.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
12. Funcțiile sintactice ale adverbului românesc.	Prelegerea, conversația, expunerea, problematizarea.	
<p>Bibliografie CHIRCU, Adrian, <i>L'adverbe dans les langues romanes. Etudes étymologique, lexicale et morphologique</i> (français, roumain, italien, espagnol, portugais, catalan, provençal), Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2008. CHIRCU-BUFTEA, Adrian, <i>Dinamica adverbului românesc. Ieri și azi</i>, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2011. CHIVU, Gheorghe et ali, <i>Studii de istorie a limbii române. Morfosintaxa limbii literare în secolele al XIX-lea și al XX-lea</i>, București, Editura Academiei Române, 2012. CIOMPEC, Georgeta, <i>Morfosintaxa adverbului românesc. Sincronie și diacronie</i>, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985, 302 p. DRAȘOVEANU, D.D., <i>Teze și antiteze în sintaxa limbii române</i>, [Cluj-Napoca], Editura Clusium, 1997, 287 p. GHEȚIE, Ion (coord.), <i>Istoria limbii literare. Epoca veche (1532-1780)</i>, București, Editura Academiei Române, 1997. GUȚU-ROMALO, Valeria (coord.), <i>Gramatica limbii române. Cuvântul (vol.I), Enunțul (vol. II)</i>, Editura Academiei, București, 2008. NEAMȚU, G. G., <i>Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și ...distincții</i>, Cluj-Napoca, Editura Excelsior, 1999, 512 NICA, Dumitru, <i>Teoria părților de vorbire. Aplicații la adverb</i>, Iași, Editura Junimea, 1988, 188 p. PANĂ DINDELEGAN, Gabriela (coord.) <i>Gramatica de bază a limbii române (+ Caiet de exerciții)</i>, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010.</p>		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	

Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Analize, discuții și aplicații pe texte.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
<p>Bibliografie</p> <p>DIMITRIU, Corneliu, <i>Tratat de gramatică a limbii române. Morfologia&Sintaxa</i>, vol. I-II, Iași, Editura Institutul European, 1999-2002, 1605 p.</p> <p>PANĂ-DINDELEGAN, Gabriela, <i>Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări</i>, București, Editura Humanitas Educațional, 2003, 265 p.</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Fișa disciplinei a fost alcătuită ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere)
- Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea corectă și identificarea aspectelor discutate în cadrul cursului	Colocviu	70%
	Posibilitatea de a aplica noile cunoștințe și la alte discipline		
10.5 Seminar / curs practic	Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului	Verificare pe parcurs și/sau în cadrul colocviului Aprecierea răspunsurilor pertinente	30%
	Conștiinciozitate, relevanța și relevanța		

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	răspunsurilor		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Identificarea și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

Data completării:
21.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Adrian CHIRCU

Semnătura titularului de seminar/
curs practic
Adrian CHIRCU

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului